## Елементи на Делоне́: лема 2

Лема 2. Ако положим:

$$r_{min} = a \cdot (1 - e),$$
  
 $r_{max} = a \cdot (1 + e),$ 

които наричаме съответно перихелий и апохелий, то получаваме:

$$\begin{array}{rcl} L & = & m\sqrt{\gamma}\sqrt{a}\,, \\ G & = & m\sqrt{\gamma}\sqrt{a}\sqrt{1-e^2}\,. \end{array}$$

**Доказателство.** По условие  $r_{min}$  и  $r_{max}$  са корени на уравнението:

$$\frac{m^4 \gamma^2}{L^2} r^2 - 2m^2 r \gamma + G^2 = 0.$$

По формулите на Виет (Viette) за квадратното уравнение и условието на лемата получаваме системата:

$$a \cdot (1 - e) + a \cdot (1 + e) = \frac{2m^2 L^2 \gamma}{m^4 \gamma^2} = \frac{2L^2}{m^2 \gamma}$$
$$a \cdot (1 - e) \cdot a \cdot (1 + e) = \frac{G^2 L^2}{m^4 \gamma^2}$$

След заместване на даденото от Лема 2 в предходната система, получаваме системата:

$$r_{min} + r_{max} = \frac{2L^2}{m^2 \gamma}$$
$$r_{min} r_{max} = \frac{G^2 L^2}{m^4 \gamma^2}$$

От друга страна:

$$r_{min} + r_{max} = a \cdot (1 - e) + a \cdot (1 + e) = 2a,$$
  
 $L^2 = m^2 \gamma a.$ 

Следователно:

$$L = m\sqrt{\gamma}\sqrt{a}\,,$$

а произведението:

$$r_{min}r_{max} = a \cdot (1-e) \cdot a \cdot (1+e) = \frac{G^2 L^2}{m^4 \gamma^2} = \frac{G^2 a}{m^2 \gamma},$$
  
 $a^2(1-e^2) = \frac{G^2 a}{m^2 \gamma},$ 

откъдето намираме:

$$G = m\sqrt{\gamma}\sqrt{a}\sqrt{1-e^2}.$$

По този начин доказваме лемата, като получаваме системата:

където  $a=\frac{1}{2}(r_{min}+r_{max}), \, \gamma$  и m са положителни константи, а

$$e = \frac{r_{min} - r_{max}}{r_{min} + r_{max}}$$
 и  $|e| < 1$ .

Лора Лобутова , e-mail: loralo@abv.bg Юлиян Филипов, iulian\_fil@abv.bg